

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
---------------------	----

Wstęp	15
-------------	----

Rozdział I

Znaczenie gospodarcze gwarancji bankowych

i ubezpieczeniowych (<i>Przemysław Wierzbicki</i>)	17
--	----

1. Schemat gospodarczy gwarancji	17
2. Gospodarcza funkcja gwarancji	18
3. Rozwój rynku usług gwarancyjnych w Polsce	22
4. Koszty gwarancji	27
5. Praktyczne ekonomiczne różnice pomiędzy gwarancjami ubezpieczeniowymi i bankowymi	29

Rozdział II

Uwagi ogólne o charakterze prawnym gwarancji

– najważniejsze zasady prawne związane z gwarancją

(<i>Przemysław Wierzbicki, Anna Ucińska</i>)	31
--	----

1. Właściwe przepisy	31
1.1. Przepisy polskie	32
1.2. Przepisy międzynarodowe	33
2. Charakter prawny gwarancji	35
3. Gwarancja jako instrument zabezpieczenia	36
4. Gwarancja – jednostronne oświadczenie woli czy umowa ..	38
5. Gwarancja jako umowa jednostronnie zobowiązująca, względnie umowa wzajemna	41
6. Gwarancja jako zobowiązanie samoistne	41

7. Gwarancja jako umowa warunkowa/bezwarunkowa	42
8. Gwarancja kauzalna (akcesoryjna)	43
8.1. Istota abstrakcyjności gwarancji	44
9. Gwarancja jako umowa odpłatna	46
9.1. Stanowisko autorów	46
9.2. Poglądy doktryny prawniczej	47
10. Znaczenie zasady swobody umów dla treści gwarancji	47
11. Koncepcje dotyczące całokształtu relacji prawnych pomiędzy beneficjentem i wystawcą gwarancji. Czy należy brać pod uwagę całość relacji prawnych pomiędzy beneficjentem gwarancji, jej wystawcą oraz zleceniodawcą?	51
12. Forma prawna gwarancji	53
13. Wykładnia gwarancji	54
13.1. Rygoryzm wykładni gwarancji (stanowisko autorów)	55
14. Gwarancja a pokrewne instytucje prawne	56
15. Prawo właściwe	60
15.1. Zakres zastosowania prawa właściwego dla gwarancji	61
16. Jurysdykcja	63
17. Przedawnienie roszczeń z gwarancji	66

Rozdział III

Umowa zlecenia udzielenia gwarancji (Marta Foltyn)	68
1. Reżim prawny umowy zlecenia udzielenia gwarancji	68
2. Strony umowy zlecenia udzielenia gwarancji	71
3. Treść umowy zlecenia udzielenia gwarancji	73
4. Zmiana umowy zlecenia udzielenia gwarancji a gwarancja ...	78
5. Umowa zlecenia udzielenia gwarancji a umowa ubezpieczenia	80

Rozdział IV

Wystawienie gwarancji oraz jej zmiany (Marta Foltyn)	82
1. Podstawa prawna	82
2. Gwarancja	83

2.1. Definicja gwarancji	83
2.2. Podmioty uczestniczące w relacji gwarantowania	83
2.3. Wymogi formalnoprawne gwarancji	83
2.4. Treść gwarancji	85
3. Zmiana gwarancji (aneks)	98
4. Potwierdzenie gwarancji i poręczenie	100

Rozdział V

Przelew wierzytelności z gwarancji – przejście praw

i obowiązków z gwarancji a przelew roszczeń z gwarancji

(Przemysław Wierzbicki)	101
1. Polskie przepisy	101
2. Możliwe rozwiązania	103
3. Stanowisko autorów	104
4. Odniesienie przepisów dotyczących przelewu do przelewu wierzytelności z gwarancji	106
5. Przelew wierzytelności z gwarancji a regulacje prawa upadłościowego	108

Rozdział VI

Klauzule gwarancyjne (Przemysław Wierzbicki)

1. Klauzula odwołalności	109
2. Klauzula zapłaty „na pierwsze żądanie”	110
3. Klauzula „bez zbadania stosunku prawnego między zamawiającym a wykonawcą”	111
4. Klauzula wykonania przez beneficjenta określonych czynności	111
5. Klauzula przedłożenia określonych dokumentów	112
6. Klauzula przedłożenia orzeczenia sądu, w tym sądu polubownego	114
7. Klauzula co do wykazania umocowania reprezentantów beneficjenta	115
8. Klauzula pośrednictwa osoby trzeciej (banku) przy wystąpieniu z żądaniem wypłaty z gwarancji	116
9. Klauzule wprowadzające wymóg poświadczenia podpisów	119

10. Klauzule określające miejsce złożenia żądania wypłaty z gwarancji	121
11. Klauzula wprowadzająca zakaz zmian do umowy, którą gwarancja zabezpiecza, bez zgody gwaranta	122

Rozdział VII

Żądanie zapłaty z gwarancji (Przemysław Wierzbicki)	124
1. Charakter prawny żądania zapłaty z gwarancji	124
2. Forma żądania zapłaty	126
3. Czas złożenia	128
4. Kwota żądania (żądanie częściowe)	130
5. Możliwość ponawiania żądań	131
6. Reprezentacja do złożenia żądania zapłaty	131
7. Sporna kwestia odpłatności żądania zapłaty	132
8. Waluta żądania	134
9. Język żądania	135
10. Żądanie „przedłuż albo zapłać”	135
11. Sytuacja zlecniodawcy w przypadku złożenia żądania zapłaty	137
11.1. Zawiadomienie zlecniodawcy gwarancji o wpłynięciu żądania zapłaty	137
12. Badanie żądania zapłaty przez wystawcę	138
12.1. Żądanie skuteczne	139
12.2. Czas na ocenę skuteczności żądania (prekluzja zarzutów)	140
12.3. Wymogi formalne	141
12.4. Warunki merytoryczne	142
12.5. Zasady wykonywania badania żądania zapłaty	142
12.6. Badanie żądania zapłaty pod względem wymogów formalnych	144
12.7. Badanie spełnienia warunków merytorycznych	146
13. Zarzuty gwaranta względem żądania zapłaty	146
13.1. Zarzut nadużycia gwarancji a badanie żądania zapłaty	147
13.2. Wybrane orzecznictwo dotyczące zarzutu nadużycia gwarancji	150

13.3. Możliwość zrzeczenia się przez zleceniodawcę zarzutu niezgodności	151
13.4. Obowiązki wystawcy gwarancji w związku z rozpatrzeniem żądania zapłaty	152

Rozdział VIII

Spory sądowe na tle gwarancji (<i>Maria Beroud-Mazur</i>)	154
1. Wstęp	154
2. Najczęstsze przykłady sporów pomiędzy beneficjentami a gwarantami	155
3. Najczęstsze przykłady sporów pomiędzy gwarantami a zleceniodawcami	156
4. Najczęstsze przykłady sporów pomiędzy zleceniodawcami a beneficjentami	156
5. Spory na tle gwarancji w postępowaniach arbitrażowych – jurysdykcja, zapis na sąd arbitrażowy	158
6. Spory dotyczące odmowy wypłaty z gwarancji – sposoby obrony gwaranta przed roszczeniami beneficjenta	161
7. Zasady wykładni treści gwarancji stosowane przez sądy w postępowaniach sądowych	168
8. Wpływ postępowań sądowych dotyczących stosunku podstawowego na postępowania dotyczące żądania wypłaty z gwarancji	169
8.1. Zabezpieczanie roszczeń zleceniodawców poprzez zakaz realizacji wypłaty z gwarancji	169
8.2. Zawieszenie postępowania sądowego dotyczącego żądania wypłaty z gwarancji	175
8.3. Kwestia naliczania odsetek za opóźnienie w okresie trwania postępowań dotyczących stosunku podstawowego	177
8.4. Złożenie świadczenia z gwarancji do depozytu sądowego	179
9. Legitymacja czynna i bierna w sporach na tle gwarancji ...	180
10. Udział zleceniodawcy w sporze pomiędzy beneficjentem a gwarantem	182

10.1. Przypozwanie i interwencja uboczna	182
10.2. Skutki niezgłoszenia przez zleceniodawcę udziału w postępowaniu pomiędzy gwarantem a beneficjentem	183
11. Dochodzenie roszczenia regresowego przez gwaranta	184

Rozdział IX

Wypłata z gwarancji – ryzyka prawne dla wystawcy

gwarancji (Marta Ewiak-Kawecka)	189
1. Ryzyka prawne po stronie zleceniodawcy dla wystawców gwarancji związane z dokonaniem wypłaty z gwarancji ...	190
1.1. Upadłość zleceniodawcy	190
1.2. Restrukturyzacja zleceniodawcy	191
1.3. Faktyczna zła sytuacja majątkowa zleceniodawcy	192
1.4. Potencjalne środki zaradcze	192
1.5. Ustanowienie zabezpieczeń roszczeń regresowych	194
2. Ryzyka prawne wynikające z działań samych wystawców gwarancji związane z dokonaniem wypłaty z gwarancji (w tym błędy przy ocenie formalnej żądania zapłaty z gwarancji)	195

Rozdział X

Roszczenia regresowe – zasady zwrotu wystawcy gwarancji przez zleceniodawcę kwot wypłaconych beneficjentowi

gwarancji (Marta Ewiak-Kawecka)	199
1. Uwagi ogólne	199
2. Umowna podstawa dochodzenia roszczeń regresowych od zleceniodawcy	200
3. Inne podstawy prawne roszczeń regresowych do zleceniodawcy (pozaumowne)	202
3.1. Najpopularniejsze poglądy co do pozaumownych podstaw prawnych roszczeń regresowych	203
3.2. Przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu	203
3.3. Koncepcja wstąpienia gwaranta w prawa zaspokojonego wierzyciela	205
3.4. Inne (teoretyczne) potencjalne podstawy prawne roszczeń regresowych	211

Rozdział XI

Wpływ restrukturyzacji i upadłości na gwarancje i umowę zlecenia wystawienia gwarancji (<i>Przemysław Wierzbicki</i>)	213
1. Gwarancja w restrukturyzacji	213
1.1. Restrukturyzacja beneficjenta gwarancji	214
1.2. Restrukturyzacja wystawcy gwarancji	214
1.3. Restrukturyzacja zleceniodawcy	215
2. Gwarancja w upadłości	223
2.1. Upadłość zleceniodawcy	224
2.2. Upadłość/restrukturyzacja a gwarancje – co na to URDG?	227

Rozdział XII

Zarys zagadnień dotyczących pomocy publicznej związanej z gwarancjami bankowymi i ubezpieczeniowymi (<i>Przemysław Wierzbicki</i>)	228
1. Gwarancja jako potencjalnie niedozwolona pomoc publiczna	228
2. Test prywatnego inwestora	231
3. Obwieszczenie KE w sprawie pomocy publicznej w formie gwarancji	233
4. Wybrane istotne orzecznictwo TSUE w kwestii gwarancji	237
5. Przepisy polskie	237
Bibliografia	239